

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 402
din 26.07.2023

Dosar nr.: 88/2022

Petiția nr.: 870/03.02.2022

Petentă: ...

Reclamat: ...

Obiect: Petenta reclamă discursul reclamatei din data de 17 ianuarie 2022, postat pe pagina de facebook a publicației www.stiripesurse.ro în cadrul materialului video/audio denumit Verdict Politic – D. B – ADEVARU' DESPRE POLIȚIE, unde a utilizat termenul "handicapat" printr-o comparație negativă cu persoane care sunt nepregătite din punct de vedere profesional.

*"Minutul 1: 19 : " Presa. Top 3. Top 3. Este presa. De ce? Pentru că și presa și în presă astăzi, majoritatea celor care elucreză, 99% dintre cei care lucrează în presă sunt niște gunoaie neterminate, fără niciun fel de pregătire, niște **handicapați** care cred că totul se face ca pe Instagram".*

https://www.facebook.com/watch/?v=1263187617523806&extid=CL-UNK-UNK-UNK-AN_GK0T-GK1C&ref=sharing

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul petentei

1. ..., mun. ..., e-mail: [...](#)

Numele și domiciliul procedural ales al părții reclamate

2. ..., cu domiciliul procedural ales la ...

II. Procedura de citare

3. Prin adresele nr. 870/03.03.2022, respectiv 1627/03.03.2022 s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

4. Prin citație, a fost pusă în discuție petentei excepția lipsei calității procesuale active conform art. 5 și 7 din Procedura internă de soluționare, fiindu-i solicitat interesul în cauză.

5. Procedura de citare nu a fost legal și complet realizată, ambele plicuri adresate părților returnându-se la sediul instituției.

6. Citația a fost transmisă pe e-mail către petentă în data de 25.05.2022, nefiind primit niciun răspuns.
7. Prin adresele nr. 1686/02.03.2023 s-a realizat citarea părților în temeiul art. 20, alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 10.04.2023, transmise prin e-mail către petentă în data de 02.03.2023 și către reclamată în data de 27.03.2023 la adresa [...](#)
8. Prin adresa nr. 1687/02.03.2023 s-a solicitat asistență din partea Direcției de Evidență a Persoanelor a Municipiului București în temeiul art. 40 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, concret datele de identificare a persoanei reclamate, în vederea îndeplinirii procedurii de soluționare a cauzei.
9. Urmare a primirii răspunsului Direcției Generale de Evidență a Persoanelor – Municipiul București, precum și a solicitării părții reclamate de amânare a cauzei, s-a reluat procedura de citare prin adresele nr. 3166/27.04.2023, pentru data de 22.05.2023.
10. Având în vedere faptul că plicurile adresate petentei pe adresa de corespondență indicată în cuprinsul petiției s-au returnat la sediul instituției cu mențiunea *"expirat termen de păstrare"*, citația a fost transmisă acesteia pe e-mail în data de 27.04.2023.
11. Procedura de citare a fost legal și complet realizată.
12. Prin adresa nr. 4584/20.06.2023 a fost comunicat petentei, prin poștă și prin e-mail, punctul de vedere formulat de partea reclamată, în vederea transmiterii concluziilor scrise.
13. Plicul adresat petentei s-a returnat la sediul instituției, în data de 27.06.2023, cu mențiunea *destinatar decedat*.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

14. Petenta reclamă prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 870/03.02.2022 fapta de discriminare prevăzută de art. 2 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000, săvârșită de partea reclamată la data de 17.01.2022, prin utilizarea cuvântului "handicapați" printr-o comparație negativă, cu persoane care sunt nepregătite din punct de vedere profesional, cu niște "gunoaie neterminate".
15. Concret, afirmațiile au fost făcute pe pagina de facebook stiripesurse.ro, în cadrul materialului video/audio denumit "Verdict Politic – D. B. – ADEVARU' DESPRE POLIȚIE!", la minutul 1:19.
16. Petenta precizează că, în România, sunt peste 800000 de persoane cu handicap/dizabilități, iar folosirea termenului de "handicapați" în comparație cu un termen negativ, atacă o categorie vulnerabilă, de cele mai multe ori o categorie de persoane care nu se pot apăra singure (în special persoanele cu dizabilități mintale/intelectuale). Astfel, de comparații acceptate de mass-media (în această speță, stiripesurse.ro) calcă în picioare, fără a conștientiza, persoanele cu handicap/dizabilități.
17. Petenta anexează transcriptul aferent înregistrării audio.

Susținerile reclamatei

18. Prin solicitarea înregistrată la C.N.C.D. sub nr. 2662/05.04.2023, reclamata solicită amânarea, cu acordarea unui nou termen, pentru a trimite punct de vedere argumentat, ca răspuns la petiția formulată.

19. Prin punctul de vedere înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 3898/22.05.2023, reclamata invocă excepția lipsei calității procesuale active în lipsa interesului dovedit în cauză, iar pe fond face următoarele precizări:

- scopul mesajului nu a fost de a ofensa și denigra persoanele cu handicap, declarația nu conține vreun element de incitare împotriva vreunei persoane sau grup de persoane pe criteriul dizabilitate, iar mesajul concret al declarației reclamate nu reflectă intenția sa de a-i ofensa și denigra pe cei afectați de respectiva boală.
- într-adevar, sintagmele „handicapat”, „handicap” în anumite circumstanțe particulare pot primi o asociere negativă la adresa unor persoane, însă în contextul articolului dat, respectiv sintagma „handicapați” nu poate fi apreciată izolat, atenția reclamatei fiind orientată către nivelul de profesionalism al presei.
- Afirmatia supusă analizei C.N.C.D. nu se încadrează în prevederile O.G. nr. 137 din 31 august 2000, deoarece afirmația nu a instigat la ura rasială sau națională, și în nici un caz, nu a avut ca scop și nu a vizat atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, nu a fost îndreptată împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și nu a fost legată de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie sau religie.
- Libertatea de exprimare subsumează inclusiv ideile și opiniile care indignează, frapază sau tulbură societatea. Această componentă a libertății de exprimare are la bază principiile pluralismului, concesiivității și spiritului de receptivitate fără de care o societate democratică este văduvită de substanță.
- Libertatea de exprimare, așa cum este consacrată prin dispozițiile art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, respectiv prin dispozițiile art. 30 din Constituția României, reprezintă unul dintre drepturile fundamentale esențiale într-o societate democratică bazată pe pluralism, toleranță și receptivitate.
- Libertate de exprimare ar putea fi restrânsă numai dacă este îndeplinită particularitatea juridică constând în **intenția** lezării demnității, doar sub condiția acestei particularități, a intenției de a leza demnitatea personală, prin opinii, putând fi atrasă incidența dispozițiilor art. 15 din O.G. nr. 137/2000, în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație. Așadar sunt protejate doar acele opinii prin care nu se intenționează, direct sau indirect, lezarea demnității umane, în legătură cu anumite „criterii”.
- Cerința intenției pentru încadrarea faptei în aria de aplicare a dispozițiilor art. 15 din O.G. nr. 137/2000 rezultă și din jurisprudența națională (ex. Sentința Civilă nr. 3977/11.12.2013, pronunțată de Curtea de București, rămasă definitivă și irevocabilă prin Decizia ÎCCJ nr.672/18.02.2015).

20. Astfel, reclamata apreciază că, în cauză, nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire (restricție, excludere, deosebire, preferință) între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii,

folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

21. Reclamata indică jurisprudența C.N.C.D. în acest sens: Hotărârea 31/2008, Hotărârea 342/2009, Hotărârea 687/2014, Hotărârea 242/2015, Hotărârea 92/2018, Hotărârea 541/2019, Hotărârea 601/2019, Hotărârea 851/2019, Hotărârea 945/ 2019, Hotărârea 366/2021, respectiv Hotărârea 659/2021.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

22. Prevederile legislative și jurisprudența relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- ✓ **Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul Președintelui Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nr. 144 din 11 aprilie 2008:**

- **art. 11:** *”(1) Petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde:*

a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției;

b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;

c) obiectul petiției;

d) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază petiția;

e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere;

f) semnătura.”

- **art. 12:** *”(1) Petițiile anonime, transmise prin orice mijloc, se vor clasa.*

(2) Petițiile transmise prin orice mijloc, în care nu se precizează domiciliul sau reședința petentului, pot fi luate în considerare dacă există indicii că datele respective vor fi comunicate ulterior.

(3) În cazul în care un petent adresează mai multe petiții cu același obiect, acestea se vor conexe, petentul urmând să primească un singur răspuns, care trebuie să facă referire la toate petițiile primite.

(4) Dacă după trimiterea răspunsului se primește o nouă petiție cu același obiect, aceasta se clasează la numărul inițial, menționându-se faptul că s-a răspuns.”

Principiile de analiză

23. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „*jurisdicție administrativă*” ce presupune o procedură specială, administrativ – jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile în litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

24. Prin urmare, procedura de soluționare a petițiilor aflate pe rolul C.N.C.D. se

realizează cu respectarea dispozițiilor Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor în fața C.N.C.D. publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, în virtutea căreia se procedează la solicitarea unui punct de vedere părții reclamate în baza art. 38 din Procedură, iar în baza art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000, se realizează citarea obligatorie a părților, astfel precum rezultă din specificul activității administrativ – jurisdicționale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării care presupune o procedură contradictorie.

25. În urma demersurilor efectuate în cauză ca urmare a realizării procedurii de citare în baza art. 15, 16 și 46 – 62 din Procedură, dosarul este soluționat prin hotărâre a Colegiului director, care este organ colegial, deliberativ și decizional, responsabil pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege.

26. Etapa procedurală în analiza și soluționarea unei petiții adresate C.N.C.D. de citare a părților din dosar se realizează în vederea respectării principiului contradictorialității, principiu care are ca fundament respectarea dreptului la apărare al reclamatului / pârâtului.

27. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. 7 din O.G. nr. 137/2000R în cuprinsul hotărârii C.N.C.D., trebuie să se regăsească, printre altele, și susținerile părților (atât petentul, cât și partea / părțile reclamate), lipsa acestora fiind un motiv de nulitate absolută.

Aplicarea principiilor la speță

28. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări prin discursul reclamatei din data de 17 ianuarie 2022, postat pe pagina de facebook a publicației www.stiripesurse.ro în cadrul materialului video/audio denumit Verdict Politic – D. B. – ADEVARU' DESPRE POLIȚIE, unde a utilizat termenul "*handicapat*" printr-o comparație negativă cu persoane care sunt nepregătite din punct de vedere profesional¹.

29. Concret, la minutul 1: 19, persoana reclamată a afirmat următoarele: "*Presa. Top 3. Top 3. Este presa. De ce? Pentru că și presa și în presă astăzi, majoritatea celor care lucrează, 99% dintre cei care lucrează în presă sunt niște gunoaie neterminate, fără niciun fel de pregătire, niște handicapați care cred că totul se face ca pe Instagram*".

30. Colegiul Director ia act de faptul că întreaga corespondență adresată petentei pe adresa indicată în petiție s-a returnat la sediul instituției, în cele din urmă, plicul cu adresa nr. 4584/20.06.2023 adresat petentei, s-a returnat la sediul C.N.C.D. în data de 27.06.2023, cu mențiunea destinatar decedat.

31. Prin urmare, luând în considerare prevederile legale, Colegiul director decide clasarea petiției, pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 11 lit. c) din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, având în vedere situația constatată, respectiv decesul petentei, fapt pentru care cauza a rămas fără obiect.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

¹ https://www.facebook.com/watch/?v=1263187617523806&extid=CL-UNK-UNK-UNK-AN_GK0T-GK1C&ref=sharing

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Clasarea dosarului pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 11 lit. c) din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, având în vedere decesul petentei.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA-CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 12.09.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

